

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

XV. Ex antiqua Philosophia opinionem suam depromsit. Intricatus Methodij
locus explicatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

A tradens animam incorpoream esse aliquo pacto Platonicè ipsam affirmat. Hæc ait Methodius de Origene, non Photius de Methodio, qui deinde probat ex hac Origene opinatione consequi corpore animam carere; quia si post excessum è vita corpore tamquam vehiculo & veste indiget, ut pote quæ nuda comprehendi non possit, utique corporea non est: (valeret enim alioquin eadem argumentatio, qua adversus Vincentium Victorem, animam corpoream esse statuentem usus est Augustinus libr. 1. De anima, cap. 5. *Quod vero eam non spiritum, sed corpus esse contendit, quid aliud vult efficere, quam nos non ex anima & corpore, sed ex duobus vel etiam tribus constare corporibus? Cum enim spiritu, anima, & corpore constare nos dicit, & omnia hæc tria corpora esse asserit, profecto ex tribus corporibus nos putat esse compactos. In qua opinione quanta eum sequatur absurditas, tibi potius quam tibi demonstrandum puto.*) Cum ergo animæ corpus adventitium superadderet Origene, incorpoream ab eo ipsam necessario haberi Methodius conclusit. Pergit deinde; si incorporea anima est, affectionibus immunis est, nec alieni corporis & mutacionis motibus obnoxia. Sin affectionibus corporis percussitur, utique incorporea non est. At una cum corpore mala vel bona patitur, ut eorum qui post mortem videndos se præbuerunt, testimonia confirmant: anima igitur corporea est. Sic itaque ad absurdum & ἀδύνατον Origene adigit Methodius, animam ex eius dictis corpoream esse & incorpoream demonstrans. Sentium denique suum ipse aperit, animas corpora esse dicens intelligendi facultate prædita, membris ratione solum aspectabilibus instructa, nõ quæ adventitio corpore sint induta, sed quæ natura suapte corpora sint. Vera hæc est & genuina loci hujus expositio, quam idcirco perfecutus sum, ut ne ab infensissimo quidem Adamantij adversario vitio datum fuisse Lector intelligat, quod ab aliis ei fere objectum est, animæ scilicet corpus eum addidisse; sed veritiorem è contrario sententiam suggillasse in eodem Methodium, cum deteriori ipse adhæserit.

XVI. Proferendus quoque hic est alter Methodij locus, ex libro De resurrectione à Photio decerptus, unde proxime laudatus itidem petitus est: ἀθανάτων, φησὶ, λέγει) ἐν τῷ πνεύματι ἀθανάτων, ὡς πνεύματι καὶ σώματι, ὡς αὐτῷ πάλιν σώματι καὶ πνεύματι. ἀλλὰ τὸ ἐκ οὐσίας πνεύματος καὶ σώματος εἰς μίαν τὴν ἐκ τῶν μορῶν συντεθέν· ὁ δ' ὡς ἐξ ἑκείνου τὸ πνεύματι μόνον ἔλεγε ἀθανάτων, ὡς ὁ πλάτων. Homo, inquit, ex natura sua verissime dicitur neque anima sine corpore, neque ipsum corpus sine anima; sed quod ex coalitione anima & corporis in unam pulchri formam constat. Origene autem animam solam, hominem esse dixit, quemadmodum & Plato. Prostat hic quoque locus Methodij apud Epiphanium Har. 64. cap. 17. sed his postremis truncatus verbis: ὁ δ' ὡς ἐξ ἑκείνου τὸ πνεύματι μόνον ἔλεγε ἀθανάτων, ὡς ὁ πλάτων. Eane de suo addiderit Photius, an detraxerit Epiphanius, qui totam Methodij disputationem in epitomen contraxit, dictu facile non est. Adde pro eo, ὁ δ' ὡς ἐξ ἑκείνου, contrariam lectionem Photianum quemdam codicem exhibere; eam scilicet, ὁ δ' ὡς ἐξ ἑκείνου. Nec mirum foret à Platone Origene recedere, quem ab eodem recessisse mox vidimus, cum de animis, corporeane an incorporeæ essent, quæreretur.

At fatendum tamen est Origenianorum dogmatum coherentiam eo nos compellere, ut anima sola constare hominem censuisse Adamantium dicamus. Nam si animæ vinculum & carcer corpus est, quæ pars hominem componens existimari poterit? Quamquam alia omnia sequi videtur Homil. 29. in Luc. cum ait: *Omnis homo morti subjacet; iste ergo qui nequaquam moritur, iam non est homo, sed Deus est*: quem locum attulimus supra, cum disputarem an crediderit Christum hominem esse desuisse postquam mortuus est. Christum ibi iam hominem non esse affirmat, quia morti jam amplius obnoxius non est: quisquis ergo mori non potest, homo non est ex Origene sententia: at anima humana à corpore se juncta mori non potest: anima igitur ex decreto Origene homo non est. Quod absque ambage asserit, hæc verba Psalmi 118. v. 50. interpretans in Catena Corderiana: *Hæc me consolata est in humilitate mea. ζωὴ ἡ μέλλουσα*, inquit, ἐστὶν ἀαζώωσις, καὶ τὸ πνεύματι καὶ σώματι, καὶ ἰδίᾳ ζωῷ, καὶ ἀληθῆς μαρτυροῦμαι, εἰπερ σὺ ἀθανάτων ἢ πνεύματι. εἰ γὰρ ἐν τῷ καὶ ἑαυτῷ ζωὴ το ἀληθῆς εἶχε τὸ ζῆν, σὺ καὶ ἀαζώωσις ὁ πνεύματι καὶ σώματι. διὸ καὶ κύριον εἶπεν πνεύματι καὶ σώματι εἶπεν, ὡς ὅπου τὸ ζῆν ἔχοντες, πνεύματι ὅσον αὐτὸ δυνάμει θεῷ τὸ ζωοποιεῖσθαι. καὶ ἀπολλωλίναν ἐστὶν ἡ ζωὴ, εἰ μὴ τὸ ἀαζώωσις τὸ ζῆν. Concurrent hæc adversa fronte cum superioribus, & alterutra cadat accusatio necessum est.

Anima sola constare hominem asseveravit Plato in Alcibiade 1. quem secutus est Plotinus Enn. 1. libr. Hanc sententiam veteres secutus Academicos damnavit Varro, ut est apud Augustinum libr. 19. De Civit. Dei, cap. 3. Instituti vero à Platone Hæretici quidam, sententiamque ejus affectati, Tertulliani castigationem senserunt. Sic enim ille libr. De resurrectione. carnis, cap. 40. *Nacta denique hæreses duos homines ab Apostolo edictos, interiorem, idest animam; & exteriorem, idest carnem; salutem quidem animæ, idest interiori homini; exitium vero carni, idest exteriori adjudicaverunt, quia scriptum sit Corinthiis: Nam etsi homo noster exterior corrumpitur, sed interior renovatur de die & die. Porro nec anima per semetipsam homo, qua figmento iam ho-*